

[Peul Hartling.]

stres vegne give tilsagn om fortsat loyalt samarbejde på de udenrigspolitiske områder.

Jeg må imidlertid bede stats- og udenrigsministeren erkende, at det ikke altid er muligt at trække en skarp skillelinje imellem udenrigspolitik og indenrigspolitik. Det er ikke holdbart, hvis regeringen tror, at markedspolitikken kan spaltes op i to dele, sådan at man i den ene sammenhæng sikrer sig tilslutning hos de liberale partier, medens man i den anden sammenhæng gør sig afhængig af folkesocialisterne. Tingene hænger sammen, og der vil være grund til dyb bekymring, hvis regeringen ikke erkender dette. Det kan ikke være rimeligt, når 88 pct. står bag optagelsen i fællesmarkedet, medens 10-11 pct. er positivt fjendtligt indstillet over for tanken om en dansk indtræden, at den økonomiske politik, der skal berede os til denne indgang, skal føres i afhængighed af folk, som er imod.

Jeg advarer stats- og udenrigsministeren mod den risiko, at bindingen til SF kan sønderslå forudsætningen for dansk medlemskab i fællesmarkedet. England og dermed også Danmark har erfaret, at det ikke er nok at fremsende en begæring om medlemskab; der er også forskellige forudsætninger, der skal opfyldes. Nogle af dem er politiske, og her har vi ingen kvaler. Andre er erhvervsøkonomiske, og her skulle vi nødigt skabe os kvaler. Hvis regeringen fører en forkert erhvervs politik og en forkert økonomisk politik under påvirkning af SF, kan vor skrøbelige betalingsbalance og hele vor økonomiske situation blive et alvorligt problem. Det drejer sig om beskæftigelsen, og det drejer sig om den fornødne investering i produktionsapparatet.

Det må være naturligt her at gå videre med nogle synspunkter om den økonomiske politik. Markedsudviklingen i Europa har præget og vil i stigende grad præge også vore økonomiske vilkår. Fællesmarkedet er der og vil være en afgørende faktor i vor tilværelse, hvad enten Danmark står uden for eller er deltager i Fællesskabet. Det internationale samvirke er blevet en nødvendighed for den økonomiske fremgang. Der har været talt om de mange teknologiske muligheder, som kræver de meget store markeder, men for mange, både ude i Europa og

herhjemme, spiller det også en rolle, at Europa samlet bedre kan yde sit bidrag til verdensfreden og til at løfte u-landene med op.

Det er blevet sagt om den danske markedsdebat, at den i alt for høj grad har drejet sig om det økonomiske og alt for lidt om Det europæiske Fællesskabs andre sider. Det er der vel noget om, og det gælder nok ikke blot markedsdebatten. Det er en bebrejdelse, der kan rettes mod den politiske debat i almindelighed, også når den drejer sig om hjemlige forhold. Også her er det de økonomiske problemer, der optager den største del af debatten og af vor tid her i folketinget: inflationen, de stigende omkostninger og priser, den stadig højere rente, den dyre husleje i nybyggeriet, den svækkede eksportfremgang, underskuddet i samhandelen med andre lande, indkomstproblemer, skatter og alt, hvad man kan nævne af den slags.

Det er store og påtrængende problemer, og jeg skal også vende tilbage til nogle af dem, men jeg tror, det forinden kan være nyttigt at sige et par bemærkninger om selve dette, at de økonomiske spørgsmål har så stor en plads i den politiske debat. Det hænger jo bl. a. sammen med, at orden i økonomien er en nødvendig forudsætning for en god udvikling på alle andre områder, og at det offentliges indsats på kulturelle, sociale, menneskelige områder ofte dels er afhængig af, dels er med til at bestemme de økonomiske og materielle rammer. Der er langt igen, før vi kan sige, at vort samfund byder alle sine borgere en god og tilfredsstillende tilværelse eller blot en tryk tilværelse. Men økonomisk udvikling og produktionsstigning er de redskaber, der skal bringe os nærmere til dette mål. En forkert økonomisk politik, der f. eks. bringer den fulde beskæftigelse i fare, er derfor også en dårlig social politik. En forkert økonomisk politik, der f. eks. svækker vore muligheder for at klare boligproblemet eller for at løse kulturelle opgaver, er derfor også en dårlig politik for familien. Der er sammenhæng i disse ting. Der er en sammenhæng imellem den økonomiske politik og de vilkår, den byder produktion og erhverv, og så vore muligheder for at løse de mange sociale opgaver, der trænger sig på.

Det gælder sociale opgaver, og det gælder